

DOEL

Video-feedback Intervention to promote Positive Parenting and Sensitive Discipline (VIPPS-SD) is een preventieve interventie gericht op het verhogen van de sensitiviteit en het verbeteren van disciplineringsstrategieën van opvoeders, met als einddoel het bevorderen van positieve interacties tussen opvoeder en kind en het voorkomen of verminderen van gedragsproblemen bij kinderen in de leeftijd van 1 tot 6 jaar.

DOELGROEP

De doelgroep bestaat uit gezinnen met een of meer kinderen in de leeftijd van 1 tot 6 jaar met (een verhoogd risico op) gedragsproblemen zoals agressie, oppositioneel en overactief gedrag.

UITGANGSPUNTEN

Uit onderzoek blijkt dat twee aspecten van de opvoeding een belangrijke rol spelen bij het ontstaan en voortbestaan van gehechtheids- en gedragsproblemen bij kinderen, namelijk sensitiviteit en disciplineren. Sensitiviteit in de opvoeding is het opmerken van signalen van een kind, deze juist interpreteren en er prompt en adequaat op reageren. Bij disciplineren gaat het om het stellen van grenzen en het reguleren van lastig of ongehoorzaam gedrag van het kind. De combinatie van deze twee aspecten van de opvoeding ligt ten grondslag aan VIPPS-SD, waarin zowel sensitiviteit in brede zin als sensitief disciplineren de centrale thema's zijn. Belangrijke uitgangspunten van de interventie zijn het creëren van een aangename sfeer, de opvoeder erkennen als expert van het eigen kind, en de nadruk op en bekrachtiging van positieve interacties tussen opvoeder en kind.

STRUCTUUR & INHOUD

Het VIPPS-SD programma wordt uitgevoerd bij de gezinnen thuis of in de kinderopvang en omvat zes bezoeken van ongeveer anderhalf uur. Tijdens de bezoeken worden eerst filmopnames gemaakt, daarna worden de opnames van de vorige keer bekeken en besproken. De eerste vier bezoeken hebben ieder hun eigen thema's ten aanzien van sensitiviteit en disciplineren. Elk thema van de vorige sessie wordt in het volgende bezoek geïntegreerd. In het overzicht hieronder worden de belangrijkste thema's weergegeven.

De eerste fase van de interventie (bezoek 1 en 2) richt zich op het perspectief van het kind. Naast kennismaking en het opbouwen van een positieve relatie met de opvoeder wordt samen met de opvoeder geoefend met het observeren van het gedrag van het kind en gewerkt aan het inleven in het kind. Ook worden strategieën besproken die kunnen helpen om het kind een alternatief te geven voor ongehoorzaam gedrag en worden de opvoeders aangemoedigd om hun kind meer positieve beloningen zoals complimentjes te geven. De bezoeken richten zich vooral op het gedrag van het kind. Bij het terugkijken van de filmopnames worden positieve interacties tussen opvoeder en kind bekrachtigd en aangemoedigd.

In de tweede fase (bezoek 3 en 4) wordt actief gewerkt aan het opvoedgedrag door te laten zien hoe en wanneer positief opvoedgedrag effectief is. Bovendien wordt samen met de opvoeder besproken hoe dit positieve gedrag in andere situaties kan worden toegepast. Ook krijgt de opvoeder tips aangereikt hoe om te gaan met een driftbui van het kind.

Sessie	Sensitiviteit	Disciplineren
1.	Exploratie & gehechtheids-gedrag	Inductie & afleiding
2.	Verplaatsen in het kind	Positieve bekrachtiging
3.	Sensitiviteits-keten	Sensitieve time-out
4.	Delen van emoties	Empathie voor het kind

De derde fase bestaat uit twee herhalingsessies (bezoek 5 en 6) waarin alle thema's nog eens aan de orde komen.

EFFECTIVITEIT

De effectiviteit van VIPPS-SD is aangetoond in een meta-analyse met twaalf wetenschappelijke studies. De doelgroepen in de twaalf studies omvatten kinderen in risicosituaties, ouders in risicosituaties/bijzondere omstandigheden en opvoeders in de kinderopvang. Bij de studies met kinderen in risicosituaties ging het om adoptiekinderen, kinderen met externaliserend pro-bleemgedrag en kinderen met (een risico op) autisme. De studies met opvoeders in bijzondere of risicosituaties betroffen onveilig gehechte ouders, ouders met een eetstoornis, insensitieve ouders, ouders uit een etnische minderheidsgroep (Turkse ouders), en multi-probleemgezinnen. Bij de kinderopvangstudies ging het om gastouders en om leidsters in de kinderopvang.

Verder zijn er recentelijk studies afgerond waarbij VIPPS-SD in Nederland werd ingezet bij ouders met leerproblemen en ouders van kinderen met visuele beperkingen. In Italië is recent onderzoek gedaan bij ouders van internationaal geadopteerde kinderen. Momenteel worden meerdere onderzoeken uitgevoerd naar VIPPS-SD, onder andere bij pleeggezinnen, gezinnen waarin kindermishandeling voorkomt, bij vaders, met beide ouders, ouders van tweelingen (ouder dan 6 jaar) en bij baby's die de overgang maken naar vast voedsel en het kinderdagverblijf.

Het Nederlands Jeugdinstituut heeft VIPPS-SD erkend als 'effectief volgens sterke aanwijzingen' en opgenomen in de databank Effectieve Jeugdinterventies.

LITERATUUR

Juffer, F., Bakermans-Kranenburg, M. J., & van IJzendoorn, M. H. (2017). Pairing attachment theory and social learning theory in video-feedback intervention to promote positive parenting. *Current opinion in psychology*, 15, 189-194. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2017.03.012>

Juffer, F., Struis, E., Werner, C., & Bakermans-Kranenburg, M. J. (2017). Effective preventive interventions to support parents of young children: Illustrations from the Video-feedback Intervention to promote Positive Parenting and Sensitive Discipline (VIPPS-SD). *Journal of Prevention and Intervention in the Community*, 45 (3), 202-214. <https://doi.org/10.1080/10852352.2016.1198128>

Juffer, F., & Bakermans-Kranenburg, M. J. (2018). Working with Video-feedback Intervention to promote Positive Parenting and Sensitive Discipline (VIPPS-SD): A case study. *Journal of Clinical Psychology*, 74(8), 1346-1357. <https://doi.org/10.1002/jclp.22645>